

ΣΥΝΗΓΟΡΟΣ ΤΟΥ ΠΟΛΙΤΗ
ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΗ ΑΡΧΗ

Αθήνα, 28 Μαρτίου 2016
Αριθ. Πρωτ. Φ. / /2016

Πληροφορίες:

ΠΡΟΣ:

Κο Γιάννη Μουζάλα, Αναπληρωτή Υπουργό Μεταναστευτικής Πολιτικής
Κα Θεανώ Φωτίου, Αναπληρώτρια Υπουργό Κοινωνικής Αλληλεγγύης
Κο Νίκο Τόσκα, Αναπληρωτή Υπουργό Προστασίας του Πολίτη

Θέμα: Μεταχείριση ασυνόδευτων ανηλίκων μεταναστών και προσφύγων

Αξιότιμη Κυρία και Αξιότιμοι Κύριοι Υπουργοί,

Επικοινωνούμε μαζί σας στο πλαίσιο της ειδικής αρμοδιότητας της Ανεξάρτητης Αρχής για την προάσπιση και προαγωγή των δικαιωμάτων του παιδιού (ν.3094/03), σε συνέχεια των πρωτοβουλιών μας και με αφορμή τις τελευταίες εξελίξεις που επηρεάζουν τη χώρα μας, ως προς το προσφυγικό και μεταναστευτικό ζήτημα και την υπογραφή και έναρξη υλοποίησης της Συμφωνίας μεταξύ Ευρωπαϊκής Ένωσης και Τουρκίας, σχετικά με την αντιμετώπιση της μεταναστευτικής κρίσης.

Η εν λόγω Συμφωνία, η οποία προβλέπει μια σειρά ρυθμίσεων με στόχο «τον τερματισμό της παράτυπης μετανάστευσης» στην Ευρωπαϊκή Ένωση, δεν περιλαμβάνει ουδεμία αναφορά στα παιδιά, συνοδευόμενα ή ασυνόδευτα. Ωστόσο, πεποίθησή μας είναι ότι ουδόλως πρέπει να ανατραπούν οι ισχύοντες κανόνες μεταχείρισης των ανηλίκων, αντιθέτως μάλιστα να εντατικοποιηθούν οι προσπάθειες για την προστασία των θεμελιωδών δικαιωμάτων τους, στο πλαίσιο εφαρμογής της Συμφωνίας αλλά και γενικότερα του διέποντος την Ευρωπαϊκή Ένωση πλαισίου δικαίου.

Εισαγωγικά επισημαίνουμε ότι ο Συνήγορος του Πολίτη έχει ασχοληθεί εκτενώς εδώ και πολλά χρόνια με θέματα σχετικά με τη μεταχείριση των ασυνόδευτων ανηλίκων και των παιδιών που μετακινούνται γενικότερα, έχει πραγματοποιήσει πλειάδα επισκέψεων σε δομές πρώτης υποδοχής, διοικητικής κράτησης, φιλοξενίας και φροντίδας τους, έχει εκπονήσει ειδικές εκθέσεις, πορίσματα και άλλες προτάσεις και έχει συμβάλει στην εκπόνηση Ευρωπαϊκών εκθέσεων, όπως η πρόσφατη Έκθεση του Ευρωπαϊκού Δικτύου Συνηγόρων του Παιδιού, με τίτλο «Απειλούνται η ασφάλεια και τα δικαιώματα των παιδιών που μετακινούνται». Επίσης, ο Συνήγορος του Πολίτη συνεργάζεται αδιαλείπτως με τα υπουργεία σας, συμμετέχοντας με συμβουλευτικό ρόλο σε επιτροπές και συναντήσεις εργασίας σχετικά με την εκπόνηση νομοθετικών και διοικητικών μέτρων για τη βέλτιστη αντιμετώπιση των ανηλίκων και ενήλικων προσφύγων και μεταναστών.

Στην παρούσα ιδιαίτερα κρίσιμη συγκυρία, ο Συνήγορος του Πολίτη εκτιμά ότι είναι χρήσιμο και σκόπιμο να συνοψίσει τις βασικές υποχρεώσεις, που δεσμεύουν την Ελληνική Πολιτεία ως προς τη μεταχείριση των ασυνόδευτων ανηλίκων, σύμφωνα με τις διεθνείς συμβάσεις, τις κοινοτικές οδηγίες τις οποίες έχει ενσωματώσει η χώρα μας και τις διεθνώς αποδεκτές γενικές αρχές και κατευθύνσεις:

1. Οι ασυνόδευτοι ανήλικοι οι οποίοι εισέρχονται στην Ελληνική επικράτεια χρειάζεται πριν από όλα να αντιμετωπίζονται ως παιδιά – υποκείμενα δικαιωμάτων, όπως αυτά έχουν θεσμοθετηθεί από τη Διεθνή Σύμβαση για τα Δικαιώματα του Παιδιού (ν.2101/92) του ΟΗΕ και όχι ως παραβάτες της μεταναστευτικής νομοθεσίας.

Έχοντας υπόψη μας τη ραγδαία αύξηση των αιτημάτων φιλοξενίας εκ μέρους ασυνόδευτων ανηλίκων, θα θέλαμε να μας ενημερώσετε πώς προτίθεστε να εξασφαλίσετε την αδιάλειπτη λειτουργία και ενίσχυση των εξειδικευμένων δομών φιλοξενίας για τους ασυνόδευτους ανηλίκους, οι οποίες θα πληρούν ελάχιστες προβλεπόμενες προδιαγραφές, ενόψει της επικείμενης σύστασης Διεύθυνσης Υποδοχής και Κοινωνικής Ένταξης και μεταφοράς της αρμοδιότητας, που αφορά προγράμματα κοινωνικής προστασίας αιτούντων άσυλο, ασυνόδευτων ανηλίκων, ευάλωτων ομάδων πολιτών τρίτων χωρών και ανιθαγενών καθώς και δικαιούχων διεθνούς προστασίας.

Τέλος, ο Συνήγορος του Πολίτη θεωρεί ότι δεν αρκεί να δίνεται γενικής φύσεως προτεραιότητα ως προς τη μετεγκατάσταση στους ασυνόδευτους ανηλίκους αλλά θα πρέπει να υπάρχει πρόβλεψη άμεσης μετεγκατάστασης μεγάλου αριθμού ασυνόδευτων ανηλίκων, πέραν του προβλεπόμενου για το γενικό πληθυσμό σύμφωνα με το υπέρτερο συμφέρον του παιδιού.

Με τιμή,

Βασίλης Καρύδης

Αναπληρωτής Συνήγορος του Πολίτη

Γιώργος Μόσχος

Βοηθός Συνήγορος του Πολίτη
για τα Δικαιώματα του Παιδιού

Ακριβές Αντίγραφο

Παπαδόσχου Ευαγγελία